

Regional utveckling
Maria Berglund
Tfn: 063-14 65 82 (ank 20582)
E-post: maria.berglund@regionjh.se

2021-01-29

RUN/6/2020
N2019/03238/RTL

Regeringskansliet, Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
Tillväxtverket
tillvaxtverket@tillvaxtverket.se

Åtterrapporering av villkorsbeslut 2020

ÅTERRAPPORTERING AV VILLKORSBESLUT 2020	1
ÅTERRAPPORTERING 1 – REGIONALT TILLVÄXTARBETE	2
1.1 Det regionala utvecklingsansvaret	3
1.2 Innovation och företagande	5
1.3 Attraktiva miljöer och tillgänglighet	10
1.4 Kompetensförsörjning	14
1.5 Internationellt samarbete	23
ÅTERRAPPORTERING 2 – FÖRDELNING AV ANSLAG 1:1 REGIONALA TILLVÄXTÅTGÄRDER	26
ÅTERRAPPORTERING 3 – SAMVERKAN MED ANDRA AKTÖRER	29
3.1 Samverkan med länsstyrelsen	29
3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter	30
3.3 Samverkan med kommuner	31
3.4 Samråd med organisationer	32
3.5 Samråd med näringsliv	33
ÅTERRAPPORTERING 4 – HÅLLBARHET I DET REGIONALA TILLVÄXTARBETET	33
4.1 Hållbarhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet	34
4.2 Jämställd regional tillväxt	35
4.3 Integration och mångfald	36
4.4 Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet	37
ÅTERRAPPORTERING 5 - ARBETET MED ATT ANALYSERA, FÖLJA UPP OCH UTVÄRDERA DET REGIONALA TILLVÄXTARBETET	38
5.1 Genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar	38
ÅTERRAPPORTERING 6 – ERBJUDANDE ATT REDOVISA ARBETE SOM BIDRAR TILL AGENDA 2030	40
7 ÖVRIGA MEDSKICK NI VILL GÖRA ANGÅENDE DET REGIONALA TILLVÄXTARBETET 2020	41

Återrapportering 1 – Regionalt tillväxtarbete

Utifrån 5-7 §§ Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i dess lydelse fr.o.m. den 1 januari 2019 respektive 3, 5, 8-10 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en sammanfattande beskrivning av verksamheten under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för att genomföra strategin har bedrivits.
- Vilka insatser som har genomförts, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur de har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive programmen för europeiskt territoriellt samarbete.
- Vilken hänsyn som har tagits till de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet.

Redovisningen av insatser ska vara uppdelad på prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020, Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet, Kompetensförsörjning samt Internationellt samarbete (N2015/05297/RTL).

Inom prioriteringen Attraktiva miljöer och tillgänglighet ska regionerna, utöver det som anges ovan, ge en beskrivning av arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell service i serviceglesa områden under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om hur insatserna har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala serviceprogrammet respektive den regionala handlingsplanen för genomförandet av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020.

Inom prioriteringen Attraktiva miljöer och tillgänglighet ska regionerna, utöver det som anges ovan, också ge en särskild beskrivning av arbetet med att främja bredbandsutbyggnad under året. Redovisningen kan också innehålla uppgift om det arbete som eventuellt har bedrivits utöver det som har utförts av regionala bredbandskoordinatorer.

Redovisning av insatser inom prioriteringen Kompetensförsörjning ska vara strukturerad utifrån den inriktning och de fokusområden som anges i erbjudande 4 i Villkor m.m. för budgetåret 2018 (N2017/07699/RTS).

*** Kommentar: Återrapportering 1 avser regionens regionala tillväxtarbete utifrån det regionala utvecklingsansvaret enligt lag, dvs. inte avgränsat till insatser som är helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Insatserna kan alltså vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, men även insatser med annan finansiering kan redovisas. Insatserna som efterfrågas är sådana som har initierats eller genomförts under året. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.*

1.1 Det regionala utvecklingsansvaret

1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet av strategin har bedrivits under året.*

Den 1 januari 2019 påbörjades ett revideringsarbete av Regionala utvecklingsstrategin för Jämtlands län. Detta arbete har fortgått även 2020. Från att det år 2019 handlade mycket om kunskapsinhämtning och förankring genom en bred process i hela länet som samlade civilsamhälle, näringsliv, akademi, privat- samt offentlig sektor, så övergick arbetet år 2020 till att sammanställa allt nytt kunskapsmaterial och att med det som bas börja forma den nya regionala utvecklingsstrategin för Jämtlands län. Detta innefattade framarbetning av utkast tillsammans med ca 40 tjänstepersoner från Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen Jämtlands län samt Mittuniversitetet. Ett remissutkast vid namn "Jämtlands län 2050 – En hållbar region att leva, verka och utvecklas i" skickades ut i maj 2020. Innehållet i RUS är en gemensam målbild för Jämtlands län, en vägvisare som gör att vi med våra olika uppdrag och roller med gemensam kraft kan arbeta för att förverkliga målbilden. RUS är en vision och en målbild som säger vart vi vill och andra program, strategier eller planer visar vilka strategier och mål som olika uppdrag och fokusområden har för att uppnå visionen.

Region Jämtland Härjedalen har under året påbörjat en övergripande omställning för att via samhandling hitta vägen till hållbar regional utveckling, ett arbetssätt som tar hela länet och de inomregionala skillnaderna i beaktande. Platsernas olika förutsättningar till hållbar regional utveckling har blivit synliggjorda under revideringsprocessen, liksom strukturer för det regionala utvecklingsarbetet där vi ödmjukt frågat oss själva hur strukturerna ser ut och vilka som finns i dem. Även här fick vi fram mycket kunskap som vi kommer att ha med oss i våra processer framöver, exempelvis gällande vikten av det intersektionella perspektivet. Inte minst gällande det samiska perspektivet och dess betydelse för regional utveckling, här har vi fördjupat arbetet än mer under året och kommer fortsätta arbeta för att hitta vägar till att integrera det samiska perspektivet i det hållbara regionala utvecklingsarbetet.

En separat del av RUS innehåller mål och långsiktiga prioriteringar för den regionala tillväxtpolitiken. Förslag på RUS och förslaget på mål och prioriteringar för den regionala tillväxtpolitiken går till beslut i regionfullmäktige i början av 2021. Under 2020 har även en process kring arbetssättet Smart specialisering genomförts (återrapportering 1.2.2) och det *Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027* som beslutades i december är den tredje separata delen i vår RUS. Genomförande av smart specialisering är det arbetssätt vi använder i tillväxtarbetet för att bidra till förverkligandet av målbilden i Regionala utvecklingsstrategin. Det engagemang som byggts upp under dessa olika processer tas tillvara genom att vi tillsammans fortsätter att mobilisera länet och skapa genomförandekraft med tydliga roller och uppdrag.

1.1.2 Utmaningar

- *Beskriv kortfattat vilka utmaningar som har varit särskilt aktuella under året vad gäller ert regionala utvecklingsansvar. Hur har dessa utmaningar hanterats? Beskriv såväl utmaningar med det regionala utvecklingsarbetet som mer generella samhällsutmaningar.*

Jämtlands län är till ytan stort men befolkningsmässigt litet vilket får konsekvenser när det gäller resurser som beräknas på befolkningsunderlag. Möjligheterna att använda egna medel, skatteintäkter, för att bedriva regional utveckling är för Region Jämtland Härjedalens del klart begränsade. Det innebär att vi ska genomföra samma uppdrag som regioner med mer resurser. När det gäller det regionala tillväxtarbetet har framför allt pandemin och övergripande styrdokument varit i fokus under året.

Covid-19 är en samhällsutmaning som präglat allas arbete under 2020. Det har påverkat hela samhället och även de insatser som gjorts under året. Det gjorde att vi fick ställa om flera av våra stora processer på relativt kort tid från fysiskt till digitalt, som exempelvis gällande program för smart specialisering. Det har även inneburit att en stor del av de tillgängliga personella resurserna har använts för att på olika sätt stödja länets näringsliv (återrapportering 1.2.1). Utvecklingen i vårt län är mycket beroende av de regionala tillväxtmedlen i statsbudgetens utgiftsområde 19 och fonderna som finns för att förverkliga den europeiska sammanhållningspolitiken.

Andra tillgängliga resurser har prioriterats till övergripande långsiktiga styrdokument som revidering av regional utvecklingsstrategi (återrapporteringarna 1.1.1), program för smart specialisering (återrapporteringarna 1.1.1 samt 1.2.1), samt förberedelserna inför EU:s nästa programperiod med skrivning av regionalt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF och förberedelser inför regional handlingsplan för Europeiska socialfonden, ESF+ (återrapportering 3.4).

Region Jämtland Härjedalen kan inte nog betona vikten av god transportinfrastruktur för vår regionala och lokala utveckling och tillväxtarbetet. För länets basindustrier besöksnäring, jord- och skogsbruk samt tillverkningsindustri är god transportinfrastruktur en avgörande förutsättning. Region Jämtland Härjedalen skulle gå så långt som att kalla transportinfrastruktur för en samhällsutmaning. Trafikverkets anslag till länet är otillräckliga och beräkningsgrunderna måste förändras så att antal kilometer och mängden trafik räknas in vid fördelning av resurser. Det är ett stort tryck på transportsystemet kopplat till besöksnäringens säsonger. En tredjedel av Trafikverkets vägnät i länet är grusvägar. Det krävs ordentliga satsningar från statlig sida för att göra dessa vägar moderna och trafiksäkra året om.

Saepmi är en del av Jämtlands län och vi har påbörjat ett arbete med att hitta gemensamma vägar till hållbar regional utveckling. Utifrån normkritiskt tänkande se strukturer och utveckla arbetet med det samiska perspektivet utifrån deras förutsättningar. Det är utmanande då det är ett utforskat område som vi gärna vill utveckla och önskar att vi kan bli ett pilotlän i att hitta lösningar inom detta.

Vi vill också flagga för att den nationella styrningen och på förhand specificerade kraven av erbjudanden och projekt blivit mycket större sedan nationell nivå valt att uppdra

Tillväxtverket att forma insatser istället för att formulera insatserna i det årliga villkorsbeslutet. Ansvaret har flyttats från länsstyrelser till regioner, inte från länsstyrelser till Tillväxtverket. Det måste finnas utrymme för anpassning av insatser till regionala behov och förutsättningar. Det måste finnas utrymme för regionalpolitisk prägel.

1.1.3 Inomregionala skillnader - hänsyn till olika förutsättningar

- *Beskriv kortfattat om, och i så fall hur, hänsyn har tagits till de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet (till exempel landsbygder, mindre städer och större städer) när det gäller regionens prioriteringar och insatser under året.*

Jämtlands län är ett län med en stad och mycket landsbygd, detta gör att det regionala utvecklingsarbetet i stor utsträckning handlar om att utveckla olika sorters geografier. Så väl täta som glesa strukturer. Revideringen av den Regionala utvecklingsstrategin samt framtagande av Program för smart specialisering har utgått från hela länet och dess olika möjligheter och behov för utveckling och tillväxt. Revideringsprocessen har samlat in kunskap om hela länet och dess förutsättningar, förslaget till målbilden för 2050 har också en tydlig ansats på hållbar regional utveckling med inomregionala skillnader som bas.

1.2 Innovation och företagande

1.2.1 Innovation

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Under våren 2020 togs ett omtag vad gäller Smart Specialisering och ett intensivt arbete har genomförts för att ta fram Program för Smart Specialisering tillsammans med länets aktörer. Även Riksantikvarieämbetet har deltagit i detta arbete. Programmet beskriver ett aktörsdrivet processbaserat strategiskt arbetssätt som nu ska fortgå som ett löpande arbetssätt där sexstegsprocessen inom Smart specialisering blir grundläggande i varje styrkeområde. Programmet innehåller fyra styrkeområden:

- Hållbar energi
- Upplevelser
- Digitala lösningar
- Jord, skog och vatten

Dessa områden har potential att verka och skapa utveckling i hela länets geografi på ett hållbart sätt, även om de kan verka och utvecklas på olika sätt på olika platser utifrån olika förutsättningar. Dessa fyra styrkeområden har tagits fram utifrån statistik- och analysunderlag och det nya arbetssättet har vuxit fram genom 12 workshops med aktörer i länet för att skapa ett förankrat arbete med genomförandekapacitet. Arbetet med Smart specialisering är ett prioriterat arbetssätt inom tillväxtuppdraget och kommer att fortsätta att utvecklas i tät samverkan och samhandling med länets aktörer de kommande åren. Det kommer att vara ett verktyg för att på smartast sätt använda regionalt utvecklingskapital, för att på ett effektivt sätt arbeta mot en gemensam vision och gemensamma målsättningar.

Jämtlands län kännetecknas av ett mycket starkt småföretagande och entreprenörskap oavsett bransch, vilket särskiljer länet från andra. Under året har vi haft ett stort fokus på att försöka mildra de negativa effekterna som Coronakrisen haft på små och medelstora företag. Det har gjorts genom att starta en Näringslivssupport och genom en prioritering av stödformer för företagen för att klara verksamheten under rådande pandemi. Det har även gjorts genom att ansöka om projektmedel och försöka öka FoU-investeringarna i länet genom att medfinansiera projekt som bygger stödjande strukturer för innovation och finansieringsfrågor.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

<p>Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)</p>	<p>Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i></p>	<p>Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i></p>	<p>Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i></p>
<p>Framtagande av Program för Smart Specialisering</p>	<p>Programmet ska framför bidra till de nuvarande RUS-prioriteringarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Företagande, innovation, forskning och utveckling - Besöksnäring och attraktivitet - Resurssnålare och effektivare <p>Programmet är utformat för att gå hand i hand med den reviderade RUS samt Mål och Prioriteringar för den regionala tillväxtpolitiken.</p>	<p>Ett program som är väl förankrat med länets aktörer</p>	<p>Genom ett aktörsdrivet processbaserat strategiskt arbetssätt skapa utveckling i hela länets geografi på ett hållbart sätt</p>
<p>Ramprogram - Ökad konkurrens- och investeringskraft för små och medelstora företag i Jämtlands län orsakat av covid-19/Corona pandemin</p> <p>Region Jämtland Härjedalen avser inom ramprojektet att utforma nya erbjudanden om företagsstöd i syfte att mildra de negativa effekter som coronakrisen har på små och medelstora företag (SME) i Jämtlands län.</p> <p>Stödet avser att gå till företag som hade sund ekonomi och tillväxtpotential innan krisen och som bedöms kunna återuppta verksamhet</p>	<p>Mål RUS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Företagande, innovation, forskning och utveckling <p>Mål ERUF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft 	<p>Ca 35,8 miljoner i total omslutning (inkl företagens insats) tillgängliga som företagsstöd via Tillväxtverkets extrautlysning inom regionalfonden (ERUF)</p>	<p>Ca 160 SME nås av stöd för att hållbart ställa om sina företag, affärsidéer och processer med hjälp av digitalisering till följd av förändrade marknadsvillkor och kundbeteenden som ett resultat av coronapandemin</p>

<p>med god affärspotential efter krisen prioriteras.</p> <p>Ärende ID Nyps: 2026 9854</p>			
<p>Ramprogram - Särskilt investeringsstöd till besöksnäringen utifrån Corona-pandemin/CV19</p> <p>Region Jämtland Härjedalen avser inom ett ramprogram att utforma erbjudanden om företagsstöd till besöksnäringen i syfte att mildra de negativa effekter som coronakrisen har haft på små och medelstora företag (SME) i Jämtlands län, genom omställningsinsatser utifrån förändrade marknadsvillkor och kundbeteenden. Stödet avser att gå till systemkritiska företag och organisationer, med potential att nå och påverka många företag, som hade sund ekonomi och tillväxtpotential innan krisen och som bedöms kunna ställa om och stärka verksamhet med god affärspotential, Post Corona.</p> <p>Ärende ID Nyps: 2028 8029</p>	<p>Mål RUS - Företagande, innovation, forskning och utveckling - Besöksnäring och attraktivitet</p> <p>Mål ERUF - Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft</p>	<p>Ca 17 miljoner i total omslutning (inkl företagets insats) tillgängliga som företagsstöd via Tillväxtverkets extrautlysning inom det nationella regionalfondsprogrammet (ERUF)</p>	<p>Ca 10-20 systemkritiska företag, med potential att påverka många SME inom besöksnäringen, nås av stöd för att hållbart ställa om affärsideer och processer med hjälp av digitalisering till följd av förändrade marknadsvillkor och kundbeteenden utifrån coronapandemin</p>

1.2.2. Företagande och entreprenörskap

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med företagande och entreprenörskap har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen äger och driver ett antal strategiska flaggskeppsprojekt med finansiering av anslag 1:1 för att driva på viktiga företags- och entreprenörskapsområden i RUS.

Projektet *Smart industri* driver på industrins transformation med fokus på digitalisering, automation och produktivitet med ett effektivt stöd för energieffektiviserande åtgärder i ett parallellt projekt. En starkt transformativ kraft och resurs för länets företagare är Projektet *SMICE-Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi* (www.smice.nu) som i gränsöverskridande samverkan med Tröndelags Fylkeskommune hjälper både företag, organisationer och privatpersoner att ställa om till en cirkulär ekonomi med handgripligt stöd inom både industriell symbios, cirkulär affärsutveckling och cirkulär samhandling med digitala verktyg. Projektet *A Business Region on the Move* strukturerar det etableringsfrämjande arbetet med att locka nya företag och företagare till regionen

utifrån prioriterade områden tillsammans med kommunernas näringslivskontor. Ett särskilt fokus läggs nu på att tillgängliggöra etableringsbar mark med ett särskilt fokus på företag och entreprenörskap inom landbaserade cirkulerande fiskodlingsystem.

Utmaningar under året har framför allt varit kopplade till pandemins påverkan på näringslivet (återrapportering 1.2.1).

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

<p>Namn på insats och kort beskrivning</p> <p>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</p>	<p>Insatsens bidrag till fastställda mål</p> <p>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</p>	<p>Resultat i form av prestationer</p> <p>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</p>	<p>Resultat i form av effekter på kort och lång sikt</p> <p>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</p>
<p>Projektet Smart Industriell Modernisering JH</p> <p>Syftet med projektet är att skapa förutsättningar för förnyelse och omställning för ökad konkurrenskraft i små- och medelstora industri- och industrinära företag. Projektet spänner över områdena: finansieringsförmåga, produktivitetseffektivisering, tjänste-/produktadder, kompetensförsörjning samt affärsmodeller och internationalisering.</p> <p>Ärende ID i Nyps: 2020 2181</p>	<p>Mål RUS</p> <p>- Företagande, innovation, forskning och utveckling</p>	<p>Olika insatser har inom ramen för projektet genomförts inom områdena produktioneffektivisering, tjänstefiering, affärsmodeller, finansiering, kompetensutveckling och internationalisering.</p> <p>Vidtagit "corona-åtgärder" utifrån behov hos företagen ex finns tillgång till mer än 360 webbutbildningar för korttidspermitterad personal, 160 licenser är utlämnade</p>	<p>- De enskilda företagen ökar sin konkurrenskraft och långsiktiga överlevnad, genom tidigareläggande av insatser som utvecklar företaget och dess produkter.</p> <p>- Skapa förutsättningar för branschen (och andra branscher) att genomföra investeringar med stöd av finansiella instrument.</p> <p>- Region Jämtland Härjedalen svarar som tillväxtansvarig upp mot de analyser och rekommendationer som OECD belagt genom sin Territorial Review (2017)</p>
<p>Strategisk planering av tillgång till mark, el, fiber och vatten med fokus på företagsetableringar med landbaserad fiskodling (RAS) som case</p> <p>Ärende ID i Nyps: 2030 0875</p>	<p>Mål RUS</p> <p>- Företagande, innovation, forskning och utveckling</p>	<p>Framtagande av kommunala strategier och översiktsplaner med fokus på landbaserad fiskodling RAS utifrån kommunernas tillgång till exploaterbar mark, el, fiber och vatten</p>	<p>Främja nyetableringar av företag till länets alla kommuner. Speciellt med fokus på den nya landbaserade fiskodlingsindustrin RAS som nu växer i rask takt och söker områden med god tillgång på förnyelsebar el, vatten och tillgänglig mark</p>
<p>Projekt SMICE - En Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi (INTERREG)</p>	<p>Prioritering RUS</p> <p>- Företagande, innovation, forskning och utveckling</p>	<p>Aktivering av gränsöverskridande nätverk mellan Sverige och Norge (INTERREG) från gräsrotsnivå till industriella symbioser inom bo &</p>	<p>Mobilisera, kraftsamla och genomföra utvecklingsaktiviteter i triple-helixsamverkan som främjar</p>

	Mål Interreg – Innovativa miljöer	byggande, jordbruk & livsmedel, co-working samt besöksnäring.	hållbar omställning (transition) utifrån digitalisering, cirkulär ekonomi och affärsmodeller, samt utvecklade metoder för distansoberoende co- creation.
Jämtland Härjedalen - A Business Region on the Move Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag i regionen genom att stödja expansionsinsatser hos företagen och etablering av nya företag. Ärende ID i Nyps: 0020 7955	Prioritering RUS - Företagande, innovation, forskning och utveckling	Stärkt den regionala mottagningskapaciteten genom inventering av affärsmöjligheter, marknadsunderlag för etablering- och expansion, stärkt kunskap- och kännedom, klusterutvecklingar m.m. Vidare har projektet bidragit till 26 etableringar av nya företag som tillsammans har ökat sysselsättningen i länet med 189 personer varav 86 kvinnor och 103 män. Utöver det har insatser genomförts för ökad konkurrenskraft hos 137 företag. Totalt bidrar dessa etableringar och expansioner till ca 78 mnkr per år i samhällsekonomiska effekter. Under året har särskilda insatser genomförts för att bevara sysselsättningar i länet i och med covid-19. Dessa insatser har kunnat säkerställa kompetens och dialog för företag där ca 40 företag har varit mottagare av särskilda rådgivande stöd.	Genom samverkan stärka den regionala mottagningskapaciteten och säkerställa kvalitet och mervärde stötta och proaktivt arbeta för nyetablering av företag och expansion av sysselsättningar i befintliga företag bidra till de regionala tillväxtmålen. Med tillförsel och ökning av arbetskraft och företag till länet stärks näringslivet och konkurrenskraften ökas.
Ramprojektet Energieffektiva företag - Jämtland Härjedalen Ärende ID i Nyps: 0020 7622	Prioritering RUS - Resurssnålare och effektivare i nuvarande RUS	49 610 000 kr i stöd ut till små och medelstora företag i länet för energieffektivitetsåtgärder. Projektets målsättning: 137 företag ska få stöd, 40–60 företag ska få ekonomiskt stöd. Energieffektivisering på 10 000 MWh.	Ökande möjligheter för små och medelstora företag att genomföra energieffektiviseringsåtgärder

1.2.4 Tidigare insatser inom prioriteringen innovation och företagande som har gett resultat eller effekter under året

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2020. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
<p>SIIR-JH: Smart Industri i Region Jämtland Härjedalen</p> <p>Syftet med detta pilotprojekt var att skapa förutsättningar för förnyelse och omställning för ökad konkurrenskraft i små och medelstora industrier och industrinära företag i linje med nyindustrialiseringsstrategin, Smart Industri.</p>	<p>Företag som deltog i pilotprojektet såg behov av att fortsätta att utvecklas, och deltar nu i Smart Industriell Modernisering i Jämtland Härjedalen (SIM JH) med enskilda insatser för att befästa och öka sin marknadsandel.</p>

1.3 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

1.3.1 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med attraktiva miljöer och tillgänglighet genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. (Observera att kommersiell och offentlig service respektive bredbandsutbyggnad redovisas separat under 1.3.2 och 1.3.3).*

Jämtland är ett attraktivt län och "livsstilsinflyttarna" är många då möjligheter till distansarbete medverkar till att fler väljer att bosätta sig i länet. Dock ser vi med stor oro på att tillgängligheten till länet minskar med färre avgångar på flyget, restiderna med tåg är idag längre än tidigare samt att hastigheterna på våra långa och viktiga vägstråk, europavägarna E45 och E14, sänks, med försämrad tillgänglighet som följd. Detta är bekymmersamt för den regionala utvecklingen. Mitträckesutbyggnaden på det nationella vägnätet är i stort sett klar i södra Sverige och behöver snarast komma igång även i Jämtland Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen kan inte nog betona vikten av åtgärder i transportinfrastrukturen för den regionala och lokala utvecklingen och tillväxten. Det är ett stort tryck på transportsystemet kopplat till besöksnäringens säsonger. För länets basnäringar besöksnäring, jord- och skogsbruk samt tillverkningsindustri är transportinfrastrukturen en avgörande förutsättning. Möjligheter till snabba och effektiva transporter är viktigt för den fortsatta attraktiviteten och tillväxten.

Ramtilldelningen till länstransportplanen är landets näst minsta (bara Gotland har mindre) trots att länet ligger nästan i topp på antal mil statlig väg. Beräkningsgrunderna bör förändras så att antal kilometer räknas in vid fördelning av resurser. En tredjedel av vägnätet består dessutom av grusvägar. En stor del av länets vägar är byggda för många år sedan och är i stort behov av upprustning och utveckling. Under året har vägprojekt som planerats under många år kunnat färdigställas. Det handlar om reinvesteringar såsom byte av broar, men även kurvrätningar och breddningar samt beläggning av viktiga vägstråk. Detta motsvarar dock en liten del av länets behov.

Region Jämtland Härjedalen är medfinansierad med tillväxtmedel via anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder i ett viktigt projekt för omställning av flyget. Projektet *Green Flyway* är ett interreg-projekt tillsammans Norge som syftar till att upprätta en testarena för el-flyg och drönare mellan Sverige och Norge. Projektet har engagerat ett flertal betydande aktörer inom flygbranschen och även de statliga transportmyndigheterna på båda sidorna av gränsen samt även tekniska universitetet i Trondheim NTNU/Sintef och Mittuniversitet i Sverige.

Som ett led i arbetet med revideringen av den Regionala utvecklingsstrategin genomfördes under tiden 2018 – 2020 ett strukturanalysprojekt med hjälp av statliga medel via Tillväxtverket. Målet med projektet var att med hjälp av systemanalys på länsnivå, diskutera strukturbilder och strategier för tillväxt och utveckling. Projektet som genomfördes i samarbete med länets kommuner, Länsstyrelsen med flera resulterade i de två rapporterna *Strukturanalys Jämtlands län* samt *Strukturbilder Jämtlands län*.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Interreg-projektet GreenFlyway, testarena för el-flyg och drönare.	Prioritering RUS: - Resurssnålare och effektivare - Företagande, innovation, forskning och utveckling Interreg Insatsområde: Hållbara transporter. Specifikt mål: Öka gränsöverskridande rörligheten med koldioxidsnåla transporter.	Bibehålla eller öka tillgängligheten genom hållbara och klimatneutrala transporter.	Projektet bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling av flyget samt till samverkan och utveckling mellan Sverige och Norge. Resultatet kommer att kunna bidra till långsiktigt hållbara transportlösningar.
Projektet Strukturanalys Jämtlands län. Framtagande av systemanalys och strukturbilder på länsnivå. Ärende-ID NyPS: 206 815	RUS-mål: - Infrastruktur och samhällsservice - Bidrar till RUS som helhet då det utgör underlag i revidering	Projektet har tagit fram två rapporter, Strukturanalys Jämtlands län och Strukturbilder Jämtlands län.	Rapporterna bidrar som faktaunderlag vid beslut om tillväxt eller långsiktiga regionala utvecklingsåtgärder.

1.3.2 Kommersiell och offentlig service

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell och offentlig service har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen är aktiv i arbetet med det Regionala serviceprogrammet och stöttar kommersiell service. Samverkansforumet Service-Z där alla länets kommuner, Region Jämtland Härjedalen samt Länsstyrelsen Jämtlands län ingår träffas regelbundet och är en mycket viktig del i arbetet med att stödja aktörer som bedriver kommersiell service. Region Jämtland Härjedalen deltar tillsammans med Länsstyrelsen Jämtlands län i Tillväxtverkets arbete med att utvärdera och planera för ett nytt Regionalt serviceprogram då nuvarande gäller året ut. Något nytt statligt erbjudande har inte kommit när detta skrivs.

Länsstyrelsens medel för investeringar till kommersiell service inom landsbygdsprogrammet tog slut under våren 2020. Eftersom osäkerheten är stor vad gäller stödet och framtida program tog Regionala utvecklingsnämnden ett beslut den 15 september (RUN/493/2019) att avsätta två miljoner av anslag 1:1 för stöd till kommersiell service. Beslut om stöd kommer att ske i samarbete med Länsstyrelsen Jämtlands län.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Arbete med Service-Z, Arbetsgrupp med kommunernas landsbygdsutvecklare	Prioritering RUS: - Infrastruktur och samhällsservice - Företagande, innovation, forskning och utveckling	Mycket god kontakt mellan Region Jämtland Härjedalen, länets kommuner, länsstyrelsen och de kommersiella aktörerna.	Arbetet med att stödja de små butikerna på landsbygden både på lång och kort sikt fungerar mycket bra.
Regionen har avsatt 2 miljoner för investeringsbidrag under 2020	Prioritering RUS: - Infrastruktur och samhällsservice - Företagande, innovation, forskning och utveckling	Investeringar har gjorts för att stärka kommersiell service i länet.	Långsiktigt starkare näringsidkare
Samarbete med Länsstyrelsen angående landsbygdsprogrammet	Prioritering RUS - Infrastruktur och samhällsservice - Företagande, innovation, forskning och utveckling	Att säkerställa att insatser för kommersiell service finns med under övergångsåren 2021-2022. Region Jämtland Härjedalen har varit med i arbetet med framförallt övergångsåren i nya landsbygdsprogrammet.	Säkerställa att Kommersiell service finns med även i nästa programperiod.
Investering i ny bränslestation Kälarne Bräcke kommun Ärende-id Nyps 00216758	Prioritering RUS - Infrastruktur och samhällsservice	Möjligt att starta en ny drivmedelstation och skapa en tillfredställande service för en viktig del av Bräcke kommun.	Säkerställa tillgång till drivmedel i hela länet.

1.3.3 Bredbandsutbyggnad

- Beskriv kortfattat hur arbetet med bredbandsutbyggnad har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. Redovisningen ska innehålla uppgift om det arbete som eventuellt har bedrivits utöver det som har utförts av de regionala bredbandskoordinatorerna.

Tillgång till bredband är en avgörande faktor för att länet i alla delar fortsatt ska vara attraktivt att leva, bo och verka i. Länet har en geografisk utmaning i utbyggnaden av bredband med långa avstånd och gles bebyggelse. För att bidra till möjligheten till bredbandsutbyggnad fattade Regionala utvecklingsnämnden beslut om utökad medfinansiering av anslag 1:1 regionala tillväxtmedel under året för projekt inom Regionala utvecklingsfonden.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPs)	Insatsens bidrag till fastställda mål Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.
Medel för utbyggnadsprojekt bredband genom ERUF samt möjligheter till medfinansiering genom anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder	Prioritering RUS: - Infrastruktur och samhällsservice	Finansieringen har bidragit till att fler områden i länet har tillgång till bredband.	Den digitala tillgängligheten ökar både attraktivitet och säkerhet.

1.3.4 Tidigare insatser inom prioriteringen *Attraktiva miljöer och tillgänglighet* som har gett resultat eller effekter under året

- Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2020. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
Projektet "En attraktiv region"	Projektet har utbildat kommuner, region och företagare i hur man jobbar med Talant Attraktion Management TAM, för att lyfta fram länets attraktionskraft och möjligheter.

1.4 Kompetensförsörjning

1.4.1 Regionalt kompetensförsörjningsarbete

- *Beskriv kortfattat hur det regionala kompetensförsörjningsarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om det arbete som har bedrivits utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Regionalt kompetensförsörjningsarbete har under året fått ett mer kortsiktigt fokus med anledning av pågående Coronapandemi än vad som vid ingången av året planerades. Coronapandemin har bland annat inneburit kraftsamling på den regionala nivån med dialoger och informationsutbyten med berörda aktörer i länet, men också med andra regioner och myndigheter. Konsekvenser och effekter utifrån olika perspektiv i länet har bevakats och analyserats. Krisen har i många delar medfört en stärkt samverkan, dock med primärt kortsiktigt fokus.

Inom ramen för Europeiska Socialfondens särskilda Corona-utlysning har Region Jämtland Härjedalen tillsammans med Region Västernorrland ansökt och beviljats förstärkta utvecklingsmedel för att bedriva kompetensutvecklingsinsatser med fokus mot en av de branscher som identifierats som särskilt utsatt med anledning av Corona. Koordinering har även skett av flertalet andra pågående utvecklingsprojekt samt vid initierandet av nya utvecklingsprojekt som på olika sätt bidrar till det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Parallellt med detta har Region Jämtland Härjedalen tagit del av och skrivit fram remissvar för ett antal större utredningar som tangerar det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Detta har även inneburit utökade dialoger med berörda. De olika nätverk som finns uppbyggda med exempelvis näringslivschefer, HR-chefer, vuxenutbildningschefer och Arbetsmarknadschefer har ibland kunnat nyttjats för informationsspridning och dialog utifrån uppkomna behov. Det ligger en utmaning, men samtidigt stora möjligheter, i att framgent tydligare nyttja de olika nätverken mer medvetet och strategiskt. Vissa större utmaningar som rör kommuner som helhet skulle dock behöva lyftas och diskuteras i ett mer övergripande strategiskt forum. Avsaknad av helhetssyn och samlat ansvar i kompetensförsörjningsfrågan är en återkommande utmaning på såväl lokal, regional och nationell nivå. Denna utmaning lämnar sitt främsta och mest påtagliga avtryck på den regionala nivån.

Det ligger en tydlig utmaning i att under pågående kris samtidigt kunna hålla i det långsiktiga perspektivet. Trots ökad arbetslöshet och behov av omställning på kort sikt ligger de grundläggande demografiska utmaningarna kvar på längre sikt. Ovissheten vad gäller förändrade förutsättningar i uppdrag och finansiella möjligheter från den nationella nivån medför också en risk för mer kortsiktigt agerande. Samtidigt är behovet av långsiktig och strategisk uthållighet i det regionala kompetensförsörjningsarbetet viktigare än någonsin. För att säkra våra förutsättningar att bygga fungerande infrastruktur för att möta länets större utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och livslångt lärande behöver vi förutom ökad tydlighet och mandat också ett förbättrat samordnat stöd från myndigheterna på den nationella nivån. I väntan på att förutsättningarna ska klargöras från den nationella nivån har vi under senare delen av året valt att blicka inåt i organisationen för att se över och tydliggöra vår samlade roll och fokus för det fortsatta regionala kompetensförsörjningsarbetet. Med ett stort antal olika utvecklingsprocesser och kortsiktigt

finansierade projekt är behovet att skapa synergier och förbättrad helhetssyn kring arbetet stort.

1.4.2 Mål för kompetensförsörjningsarbetet

- *Beskriv vilka mål som har tagits fram för det regionala kompetensförsörjningsarbetet samt hur dessa ska följas upp.*

Den regionala utvecklingsstrategin har under året varit under revidering. I samband med revideringen av strategin har en rad olika dialoger hållits där bland annat inspel gällande kompetensförsörjning lämnats. Remissutgåvan för ny regional utvecklingsstrategi är visionär till sin karaktär. Mycket av genomförandet kommer därför ske inom ramen för pågående utvecklingsprocesser för bland annat Smart specialisering. Regional kompetensförsörjning är ett av flera områden som lyfts fram i sammanhanget. Parallellt med detta har också programmeringsarbetet med ERUF pågått, liksom dialoger kring den kommande programperioden för ESF+. Båda bedöms bli viktiga för att möjliggöra ett förstärkt utvecklingsarbete för att möta såväl utmaningar som möjlighetsskapande strukturer och samverkan inom kompetensförsörjningsområdet. Samtidigt ligger en uppenbar svaghet och risk med alltför många tillfälliga projektsatsningar. Det är av stor vikt att satsningarna knyts ihop i en helhet, där delarna samspekar och förstärker varandra i önskvärd riktning.

I syfte att särskilt synliggöra helheten och fortsatt riktning för det regionala kompetensförsörjningsarbetet har ambitionen varit att under året ta fram en plan för detta. Pågående pandemi och att många förutsättningar inför framtiden ej ännu är fastlagda medför dock vissa försvårande faktorer i genomförandet av detta. Arbetet har därför behövt göras stegvis där ett initialt fokus ligger på att – utifrån nu kända förutsättningar – tydliggöra Region Jämtland Härjedalens samlade arbete, roll och fortsatt fokus i det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Arbete kring detta pågår för närvarande.

Ambitionen är att samla ihop samtliga satsningar och utvecklingsprocesser under ett antal fokus/målområden. Detta bedöms särskilt angeläget för att kunna konkretisera och göra stegvisa förflyttningar mot angivna visioner i den nya regionala utvecklingsstrategin. Arbetet med att följa upp och utvärdera nytta och lärdomar från insatserna utifrån ett helhetsperspektiv behöver utvecklas under kommande år. I detta ligger vissa utmaningar, då området är komplext och det finns en mängd andra samverkande påverkansfaktorer. Region Jämtland Härjedalen ingår i Reglabs läroprojekt där bland annat effektmätning inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet kommer belysas och problematiseras närmare i början av nästa år. Arbetet med att utveckla mål och sedan kunna följa upp och utvärdera såväl insatser som effekter pågår alltså för närvarande. Arbetet kommer fortgå och byggas på när fler pusselbitar från den nationella nivån faller på plats och den reviderade regionala utvecklingsstrategin antagits.

Fram till dess ligger målsättningarna i nuvarande regionala utvecklingsstrategins prioritering Kompetens och kompetensutveckling kvar. Målen är:

- Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen
- Fler i högre utbildning
- Näringslivsanpassade utbildningar
- Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling

Målen i den regionala utvecklingsstrategin följs årligen upp i den digitala rapporten Läget i länet, <http://lagetilanet.regionjh.se/>. Härigenom får vi en bild av hur Jämtlands län ligger till i förhållande till andra län och/eller riket, vad som hänt aktuellt år och hur trenden ser ut de senaste 5–10 åren. Mot bakgrund av pågående revidering sker även ett utvecklingsarbete kring detta.

1.4.3 Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser och prognoser har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Under året har ett utvecklingsarbete pågått med syfte att förbättra arbetet med att tillhandahålla analyser och prognoser. En kartläggning av tillgängliga kunskapsunderlag har genomförts. En bedömning har också gjorts av vilka underlag och prognoser som bedöms särskilt viktiga för det fortsatta arbetet samt behov av utveckling inom området.

Region Jämtland Härjedalen ingår i Reglabs lärprojekt med fokus på kompetensbehov vilket under året möjliggjort ökat lärande och utbyte mellan regioner och myndigheter i dessa frågor. Arbetet med analyser och prognoser är en av grundbultarna i en fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning. Region Jämtland Härjedalen har valt att köpa en regionalt nedbruten långsiktig prognos från SCB, Trender och prognoser. Den interna utvecklingsprocessen och synliggörandet av de förutsättningar som krävs för att säkra en fungerande mottagar- och distribueringskapacitet vad gäller analys, kommunikation och dialog kommer fortskrida under 2021.

Med utgångspunkt i Jämtland Härjedalens näringslivsstruktur och Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag vad gäller prognosarbetet har Region Jämtland Härjedalen under året valt att samordna genomförandet av en pilot tillsammans med samtliga kommuner i länet. Med respektive näringslivskontor som avsändare har telefonintervjuer genomförts med företag med fler än en anställd. Totalt sett har mer än 1600 företag i länet intervjuats, med en betydande tonvikt på just små företag vars röster och behov vanligtvis inte lyfts fram i myndigheters prognosunderlag. Resultaten bildar sammantaget ett gediget underlag som både synliggör röster och behov från näringslivet samtidigt som det möjliggör till konkreta insatser för att möta identifierade kompetens- och utvecklingsbehov och goda möjligheter att stärka samverkan mellan näringsliv och utbildning. Ett utvecklingsarbete, där vissa delar sorteras till lokala nivån och andra till den regionala nivån, har påbörjats och kommer fortgå under 2021 kring detta. I arbetet kommer även andra prognoser med kort/medellångt fokus lyftas in i processen, däribland bristyrkesunderlag från Arbetsförmedlingen. Genomförandet har varit möjligt tack vare extra förstärkning via utvecklingsprojektet *Matchning i praktiken* som finansieras av anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder och Tillväxtverket. Samverkande parter lyfter värdet av att återkommande genomföra den här typen av undersökning, då underlaget gett upphov till en rad ny information på området.

Att överlåta till varje enskild region att bekosta och ta fram underlag och prognoser på egen hand innebär stora utmaningar för oss och många av de andra mindre regionerna, det är heller inte resurseffektivt med tanke på att behovet av fungerande och användbara underlag och analyser finns i samtliga regioner. För att få bästa möjliga effekt och god jämförbar kvalitet är det nödvändigt att nationella myndigheter i högre grad möter den regionala nivån

mer samlat. En självklar del i detta borde vara att med samordnad kapacitet löpande ta fram ett antal basala underlag och prognoser nedbrutna på regional nivå. Dessa behöver sedan kunna bearbetas och vidareutvecklas utifrån eventuella regionala förutsättningar för att bli användbara i olika dialoger med relevanta aktörer och som konkret input för att initiera relevanta utvecklingsprocesser på den regionala nivån. För att möjliggöra anpassningar i underlag och prognoser så att de svarar upp mot olika regioners specifika förutsättningar behöver resursmässig och/eller kompetensmässig förstärkning kunna tillföras. Detta är nödvändigt för att möjliggöra likvärdiga förutsättningar för regionerna att fortsatt genomföra uppdrag med god effekt. Utan nu kända tillförda resurser i sikte är risken återigen stor att initierade utvecklingsprocesser kapas innan de hunnit verka hela vägen fram.

En betydande utmaning framåt som gör sig alltmer påmind är det ökade behovet av såväl analyskapacitet som handlingsberedskap att kunna möta och hantera större strukturomvandlingar och andra framtidsscenarioer som på förhand är svåra att förutse. Det ligger betydande utmaningar i att även utmana en mer traditionell syn på kompetens som likställd med specifika yrken och utbildning. Utöver bristande kapacitet att förutse möjliga förändringar ligger också en svårighet att överbygga gapet mellan det som sker här och nu och det som ligger längre fram i tiden. Många framförallt mindre aktörer i länet men också en del större offentliga aktörer bedriver verksamheter som i hög grad går ut på att leverera tjänster/produkter och service här och nu. Detta medför ibland svårigheter att samtidigt kunna mäta med att greppa förändringsbehov i en oviss framtid och att dessutom agera på dessa bland annat genom nödvändig kompetensförstärkning. Risk finns att man agerar för sent, dvs först när faktum uppstår. Det ligger stora utmaningar i att pedagogiskt kunna synliggöra vad som behövs och vad som bör göras när terrängen i många delar och av många upplevs oklar.

- *Lista de insatser som har genomförts utifrån framtagna analyser och prognoser under året. Redovisningen ska innehålla insatser utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Projekt Modell för matchning i praktiken Syfte: att ta fram en modell för hur vi arbetar med utbildningsplanering och aktiviteter utifrån det som framkommer som behov i processen.	Mål RUS: Näringslivsanpassade utbildningar Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling	Omvärldsbevakning, dialoger med berörda aktörer, framtagande av förslag till process	Bidragit till en förbättrad överblick av tillgängliga kunskapsunderlag, utveckling av nya underlag parallellt med utvecklade processer för hur de kan och bör användas i praktiken för att få avsedd effekt. I det

Ärende id NYPS: 20202807			längre perspektivet förväntas effekter i utbildningsplaneringen.
Gemensam näringslivsundersökning med samtliga näringslivskontor i länet	Mål RUS: Näringslivsanpassade utbildningar Öka små och medelstora företags konkurrenskraft	Samordnat genomförande av undersökning. Analys av lokala och regionala resultat. Sammanställning av rådata som rör kompetensbehov utifrån genomförd näringslivsundersökning. Sammanställning av befintligt yrkesutbildningsutbud för att synliggöra eventuella luckor utifrån inkomna behov. Arbetsgrupp med representanter från såväl Region, kommuner och Arbetsförmedling.	Underlaget kommer bl.a. användas som input i fortsatt process för planering och dimensionering av yrkesutbildning i länet, bland annat som direkt input till yrkesvux men också som underlag för yrkeshögskoleutbildning. Underlaget kommer även användas för en rad utvecklings- och kommunikationsinsatser på lokal och regional nivå, bland annat i syfte att stärka samverkan mellan utbildning och näringsliv. Underlaget kommer även tillsammans med ytterligare underlag bearbetas för att användas som input till bla studie och yrkesvägledare i länet samt andra aktörer med närliggande uppdrag.

1.4.4 Validering på regional nivå

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med validering har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Det finns en samsyn i länet kring behovet av samordning inom området. Ett förslag till regional struktur finns utifrån det framtaget, dock saknas finansiella förutsättningar för genomförande. Förhoppningen är att under 2021 kunna upprätthålla och vidareutveckla åtminstone delar av det arbete som påbörjats under kommande år, då Region Jämtland Härjedalen tillsammans med majoriteten andra regioner kommer medverka i Myndigheten för Yrkeshögskolans projekt Valideringslyft.

Region Jämtland Härjedalen har under året lämnat remissvar på Valideringsdelegationens slutbetänkande. Vissa kontakter har utifrån det upprättats inom området med andra regioner som kommit längre i arbetet. Medverkan har också skett på större konferenser inom sakområdet, bland annat med fokus på referensram för kvalifikationer för livslångt lärande, SEQF. Samverkan har sedan tidigare involverat flertalet olika aktörer som verkar inom området, exempelvis Folkuniversitetet, Arbetsförmedlingen, aktörer som utför branschvalidering, Lärcentrum, Jämtlands Gymnasieförbund, Mittuniversitetet, Arbetsmarknadsenheterna vid länets kommuner, Samling näringsliv samt andra utbildningsaktörer inom vuxenutbildningen.

Det finns en rad utmaningar inom området, däribland en viss otydlighet i vad uppdraget de facto kan och bör innehålla på regional nivå i förhållande till den nationella nivån. Försvarande faktorer inom området är flertalet olika aktörers inblandning på olika nivåer och utifrån olika perspektiv, en viss begreppsförvirring och svårkommunicerad nytta och inte minst avsaknad av långsiktiga finansiella resurser för genomförande. Sammantaget bidrar detta till vissa utmaningar att på regional nivå kunna föra utvecklingen framåt. Den nationella nivån behöver ta ansvar för att skapa långsiktigt fungerande förutsättningar för att möjliggöra fungerande förutsättningar för utveckling på den regionala nivån.

Tillgången till branschvalidering inom en bredd av områden utgör en utmaning i länet. Det faktum att ekonomiska incitament i flera delar saknas för att validera vissa utbildningsmoment inverkar negativt på valideringens syfte. Det faktum att många individer själva behöver bekosta sin validering likaså. Som förutsättningarna ser ut är regionens viktigaste bidrag att fortsätta utöva påverkan på den nationella nivån som behöver ta ett långsiktigt ansvar för att nedmontera många av de mer strukturella hinder och svårigheter som finns gällande validering.

Utöver det som beskrivits ovan har inga insatser genomförts varför inget listas nedan.

- *Lista de insatser som har genomförts under året. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>

1.4.5 Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen har fått i uppdrag att samordna Lärcentrum i länets alla åtta kommuner. En viktig del i den funktionen är att samordna arbetet kring yrkesvux. Det innebär att vi sammankallar och leder ett länsnätverk av yrkesvuxrektorer. Nätverket för en dialog med företrädare för arbetsmarknaden för att kartlägga utbildningsbehoven. Några exempel på aktörer är IUC Z-group, Fastighetsbranschen, Skog YZ, Engcon, Näringslivskontoren och Arbetsförmedlingen. Utifrån detta sammanställs en gemensam ansökan av yrkesvuxmedel för samtliga kommuner. För ett kunna erbjuda ett likvärdigt utbud av Yrkesvux i länet sker en samordning så att alla kommuner kan ta del av utbildningar som upphandlas av Östersunds kommun.

Utmaningarna i arbetet med regionalt yrkesvux är framförallt att kommunerna är olika i organisation, resurser och arbetssätt. Det gör att det ibland kan vara svårt att göra saker tillsammans, samtidigt som det är en styrka att vi kan nyttja varandras olikheter. Den

pågående pandemin har inneburit utmaningar för yrkesvux i omställning och anpassning. Detta har ställt stora krav på flexibilitet, ändrade arbetssätt och IT-kompetens hos såväl anordnare, lärare som elever.

- *Lista de insatser som har genomförts under året. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

<p>Namn på insats och kort beskrivning</p> <p>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</p>	<p>Insatsens bidrag till fastställda mål</p> <p><i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i></p>	<p>Resultat i form av prestationer</p> <p><i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i></p>	<p>Resultat i form av effekter på kort och lång sikt</p> <p><i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i></p>
<p>Regional samordning av yrkesvux</p>	<p>Mål RUS:</p> <p>Näringslivsanpassade utbildningar</p> <p>Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling</p>	<p>-Ett länsnätverk av yrkesvuxrektorer sammanträder minst fyra gånger/år.</p> <p>- Dialog med företrädare för arbetsmarknaden genomförs årligen.</p> <p>- Underlag såsom arbetsmarknadsprognoser, bristyrkesindex, ev nya underlag samt branschrapporteras studeras och tas i beaktning.</p> <p>- En gemensam ansökan om statsbidrag för samtliga kommuner lämnas in.</p> <p>- Genomförandet samordnas för resurseffektivitet och för ett kunna erbjuda ett så brett Yrkesvux-utbud som möjligt i länet.</p> <p>- Hantering av statsbidrag och återslagrapportering samordnas av Region JH.</p>	<p>Det regionalt samordnade behovet når sådana volymer att utbildning av hög kvalitet kan erbjudas och genomföras.</p> <p>- Utbildningsplatserna dimensioneras efter arbetslivets behov och efterfrågan.</p> <p>- Samordningen ger fler utbildningsmöjligheter för länets invånare än vad den egna kommunen kan erbjuda.</p> <p>- Arbetslivets behov av personal med rätt utbildning kan mötas i än högre grad.</p> <p>- Sysselsättningsgraden kan öka om fler har utbildning som efterfrågas av arbetsgivare.</p> <p>- Genom samordningen kan genomförandet och uppläggen utvecklas så att fler vill och kan utbilda sig, men också fortbilda eller skola om sig. Allt detta ger positiva effekter för individen men också för länets framtida utveckling.</p>

1.4.6 Etablering av lärcentrum

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med etablering av lärcentrum har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv gärna även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Det finns sedan många år tillbaka etablerade Lärcentrum i alla länets kommuner, så fokus ligger snarast på att utveckla befintliga Lärcentrum och verksamheterna vid desamma. En särskild satsning under året har varit att erbjuda stöd och hjälp till elever som av olika anledningar har svårt att lyckas med sina studier och nå godkända resultat. Pandemin har inneburit en rad utmaningar, i synnerhet då möjligheten att ta emot elever varit starkt begränsad. Samtidigt kan man konstatera att stödjande insatser för denna växande elevkategori är viktigare än någonsin vid distans- och fjärrundervisning.

En utmaning överlag är att kommunerna har väldigt olika förutsättningar när det gäller t.ex. lokaler, personal och resurser. Det medför i sin tur en utmaning när det kommer till att kunna erbjuda likvärdig service och stöd till medborgare i hela länet. En annan reell utmaning är att länet är stort men tämligen glesbefolkat. Idag finns Lärcentrum på huvudorterna i respektive kommun, men även det innebär långa resor för många invånare. Lärcentrum även utanför huvudorterna skulle innebära att fler ges möjlighet till studier. Det är dock framförallt av största vikt att Lärcentrum ges förutsättningar att utveckla metoder, arbetssätt och upplägg för fjärr- och distansdeltagande för invånarna.

- *Lista de insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.
Utveckling av webbplattform www.larcentrum.se Syfte är att göra utbildningsutbud och möjligheter kända för medborgare samt avnämare andra intressenter i länet	Mål RUS: Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling	Ny hemsida med ny grafisk profil och gemensamma sidor samt kommunspecifika undersidor har utvecklats. - Personal från Lärcentrum i samtliga kommuner har gått utbildning i Wordpress för att kunna redigera kommunsidor och skapa innehåll.	Utbudet av utbildningar synliggörs och blir mer överskådligt vilket kan motivera presumtiva elever och leda till mer välinformerade utbildningsval - Sänkta trösklar för att hitta information, få kontakt med Lärcentrum och ansöka leder till att fler personer utbildar sig i vuxen ålder - På lång sikt kan initierat arbete möjliggöra framväxt av ett rent virtuellt Lärcentrum som

			<p>är helt oberoende av en geografisk plats och som underlättar för länsinvånare på mindre orter eller byar.</p>
<p>Studiecoacher och Supported Education.</p> <p>En stor grupp elever inom vuxenutbildning är i behov av särskilt pedagogiskt stöd. Insatsen innebär att lokalerna utformas på ett sätt som bidrar till att gynna olika former för lärande, ge studiero samt vara inspirerande och motiverande. Här finns studiecoacher som arbetar enligt modellen Supported Education som är en metod som bla hjälper eleverna att få en bättre studieteknik, ökad motivation, meningsfullhet och begriplighet.</p>	<p>Mål RUS:</p> <p>Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Studiemiljöer (s.k Lärrum) som gynnar studiero och pedagogiska processer har utvecklats på länets Lärcentrum. Möbler, utformning och teknik har anpassats speciellt för ändamålet. - Studiecoacher har anställts. - Utbildning och workshop kopplat till Supported Education har påbörjats. - Ett virtuellt Lärrum (Fjärrum) har utvecklats för att möjliggöra stöd och kontakt mellan elever och studiecoach trots begränsade möjligheter till fysiska möten under pandemin. 	<p>Elever i behov av särskilt stöd får det, i anpassad form, trots pandemin, vilket möjliggör för dem att nå uppsatta kursmål vilket i sin tur gör att de kan gå vidare till högre studier eller arbete.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevernas självkänsla och självförtroende stärks vilket kan motivera och underlätta för högre studier eller vid arbetsökande - Genomströmning och prestationsgraden ökar när fler elever når kursmålen vilket i sin tur leder till att andelen utbildade ökar, vilket bidrar till länets kompetensförsörjning och utveckling. - Jämtlands län i allmänhet och vuxenutbildningen i synnerhet får större mångfald, blir mer tillgänglig och inkluderande då fler personer, trots utmaningar, kan genomgå utbildning och i förlängningen komma ut i arbetslivet.

1.4.7 Tidigare insatser inom prioriteringen *Kompetensförsörjning* som har gett resultat eller effekter under året

- *Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2020. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

<i>Namn på insats och kort beskrivning</i>	<i>Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?</i>
Den grund som tidigare skapats, med bland annat inrättande av ledningsgrupp för regional kompetensförsörjning samt tidig etablering av Lärcentrum i länet är viktiga förutsättningsskapande delar som vi kan bygga vidare på i arbetet med förbättrad kompetensförsörjning i länet. Pandemin har i delar skyndat på utvecklingen under innevarande år, och nya idéer till fortsatt utveckling finns.	Detta har medfört att en god tradition av samverkan finns upprättad, vilket är en förutsättning för att ta kommande steg vad gäller gemensam utveckling. I nästa steg är förhoppningen att på allvar kunna dra nytta av pågående utvecklingsarbete med bl.a. förbättrade kunskapsunderlag, analys och effektmätning för att mer träffsäkert rikta kommande utvecklingsinsatser.

1.5 Internationellt samarbete

- *Beskriv hur internationellt samarbete har använts som ett verktyg för att genomföra övriga prioriteringar i nationella strategin (Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet samt Kompetensförsörjning) och för att bättre kunna möta samhällsutmaningar. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen bedriver tillsammans med fyra nordligaste länen i Sverige ett EU-kontor i Bryssel, North Sweden European Office. Kontoret bevakar och samlar information kring viktiga strategiska utvecklingsfrågor på EU-nivå. Brysselkontoret är också en motor för påverkansarbete och i att hitta betydelsefulla samarbeten på europisk nivå. Brysselkontoret arbetar tillsammans med nätverkssamarbetet Botniska korridoren kring förordningar i EU:s stomnätskorridorer TEN-T samt förlängningar av godskorridorer Scan-Med. TEN-T och godskorridorerna är viktiga för Sveriges export och korridorstatus innebär möjligheter till infrastrukturåtgärder genom EU-finansiering. Då EU:s struktur- och investeringsfonder utgör en viktig del av det regionala utvecklingskapitalet är denna samverkan viktig både för möjligheter till framtida finansiering av regionala utvecklingsinsatser samt att hitta samarbetsparter för prioriterade satsningar inom samtliga prioriteringar i den nationella strategin.

Exempel på ett arbete som faller inom prioriteringarna Innovation och företagande samt Attraktiva miljöer och tillgänglighet är att Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun sedan 2010 samverkat för att använda UNESCO Creative Cities Network (UCCN) som verktyg för affärskontakter, utbyten och kompetensöverföring för företag och regionala aktörer inom den kreativa och kulturella sektorn. Syftet är att öka lönsamhet, konkurrenskraft och för att vara en attraktion för turism och inflyttare till regionen. I UCCN gastronomigrupp finns 36 medlemmar globalt och Region Jämtland Härjedalen ansvarar för gruppens projektportfölj med över etthundra projekt. Jämtland Härjedalen har uppmärksammats av OECD som bjudit in såväl organisationen som Mittuniversitetet att medverka i OECD:s uppdrag från Kommissionen HEInnovate. HEInnovate gör en analys av universitetens roll på sina respektive arbetsmarknader.

Ytterligare exempel inom framför allt prioriteringen Innovation och företagande är Regionalt Exportcentra som drivs av ALMI Mitt som Region Jämtland Härjedalen är finansär och beställare av. Covid-19 har kraftigt påverkat genomförandet och fokus har

under året varit på lärande och kompetensuppbyggnad. Interreg-projektet *SMICE* som drivs tillsammans med Tröndelag driver på utvecklingen inom cirkulär ekonomi är ytterligare ett exempel (se åiterrapportering 1.2.2).

- *Beskriv vilka insatser som har genomförts inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen.*

Under 2020 har de personella resurserna inte räckt till för ett aktivt arbete med Östersjöstrategin. Fokus har varit på flera stora processer som att arbeta fram program för smart specialisering, förberedande inför EU:s nästa programperiod samt även pandemins påverkan på länets näringsliv.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året*. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

** Möjligt att flera insatser har beskrivits i prioriteringarna ovan (Innovation och företagarna, Attraktiva miljöer och tillgänglighet respektive Kompetensförsörjning). Lista i så fall dessa insatser här och hänvisa till respektive prioritering. Ingen ytterligare beskrivning behövs.*

Namn på insats och kort beskrivning <i>Ange eventuell finansieringskälla, till exempel regionala program, Interreg, Horisont 2020)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
UNESCO Creative Cities Network (UCCN)	Mål RUS: Fler företag inom kulturella och kreativa sektorn stärker länets attraktionskraft	Erfarenhetsutbyten företag, nya internationella kontakter och projekt, informations spridning om länet och kompetensutveckling/export.	Stärkta företag inom matens värdekedja och kulturella kreativa näringar som också lockar fler besökare och nya invånare till länet.
Samarbetsprojektet Botniska korridorerna	Prioritering RUS -Infrastruktur och samhällsservice	Påverkansarbete och framtagande av utredningar.	Ökad tillväxt genom ett effektivare transportsystem för gods.
HEinnovate - deltagande i analys av universitetens roll på sina respektive arbetsmarknader.	Prioritering RUS -Kompetens och kunskapsutveckling	För närvarande är arbetet kraftigt påverkat av Covid-19, som tillsvidare gör att kunskapsuppbyggnaden försenas. Erfarenheter från Region Jämtland Härjedalen har emellertid presenterats för OECD som illustration över Mittuniversitetets stora roll för kompetensförsörjningen på små, perifera arbetsmarknader.	På långsikt förutses en nationell dialog och omprioriteringar som möjliggör för ett bredare och bättre forskningsanknuten undervisning för universitet och högskolor med ett särskilt ansvar för kompetensförsörjning på små arbetsmarknader.
Regional exportsamverkan	Prioritering RUS: -Företagande, innovation, forskning och utveckling	Projektet har fokuserat på lärande och kompetensuppbyggnad, eftersom Covid-19 kraftigt påverkat genomförandet, liksom förutsättningarna att bearbeta de regionala prioriteringarna.	Ökat förädlingsvärde och ökad kunskap om exportmarknader för regionens företag.
SMICE – Samskapande Mittnordisk			

Innovationsarena för cirkulär ekonomi (se åiterrapport 1.2.2)			
--	--	--	--

1.5.1 Tidigare insatser inom prioriteringen *Internationell samverkan* som har gett resultat eller effekter under året

I förberedelserna inför EU:s nästa programperiod är den sedan många år etablerade samverkan, som beskrivs i åiterrapportering 3.4 med övriga tre regioner i Europaforum Norra Sverige, det gemensamma Brysselkontoret och även samverkan vad gäller statistik och analys avgörande. Som beskrivits i åiterrapportering 1.1.2 förväntas en liten region utföra samma uppdrag som större regioner och en etablerad samverkan är därför avgörande i alla frågor.

I övrigt är uppföljning av effekter från tidigare genomförda insatser och projekt ett utvecklingsområde.

- *Om möjligt – ge exempel på insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2020. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

<i>Namn på insats och kort beskrivning</i>	<i>Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?</i>

Återrapportering 2 – Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7 och 15 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av arbetet med fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Redovisningen ska innehålla:

- En förklaring till fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.
- Uppgift om hur fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen.
- En beskrivning av på vilket sätt de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet.

- *Beskriv kortfattat hur regionen har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service. OBS! Belopp fördelat på olika stödtyper behöver inte redovisas då den informationen inhämtas i Tillväxtverkets årliga uppföljning av regionala företagsstöd, projektmedel samt stöd till kommersiell service.*

Finns det en fastställd strategi för fördelning eller prioritetsordning?

Ja Benämning på strategin?

Nej Om nej, ange anledning till det

Region Jämtland Härjedalen beslutar inte på förhand om hur fördelningen mellan stödtyperna ska se ut under ett verksamhetsår då det görs kontinuerliga avstämningar under året och strategiska avvägningar om vad som i rådande läge är prioriterat att stödja. Undantag för beslutsåret 2020 var att särskilda potten av årets beslutsutrymme avsattes till stöd till bredbandsinfrastruktur samt till investeringsbidrag till kommersiell service. Det har även på förhand fastställts hur mycket av anslaget som ska nyttjas till företagsstöd inom de ramprojekt som Region Jämtland Härjedalen driver med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Fokus för projektstöd har varit att främja innovation och entreprenörskap med insatser direkt riktade till företag. Därutöver har ett aktivt arbete bedrivits för att få till stånd relevanta förstudier som lägger grund för nästa programperiod för Europeiska regionala utvecklingsfonden. Av totalt 27 projektärenden utgör 10 stycken sådana förstudier. Två prioriterade ärenden avser investeringar i fysisk infrastruktur där effekten på näringslivets utveckling har bedömts vara stor.

Styrdokumentet *Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län (RTP)* har fasats ut då det inte förnyas efter 2020 och fördelningen av anslag 1:1 har utgått från den regionala utvecklingsstrategin och har i enlighet med uppföljningsstrukturen i Nyps även kategoriserats utifrån prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft.

Under 2020 förändrades även Region Jämtland Härjedalens struktur för styrning av företagsstöden. *Region Jämtland Härjedalens riktlinjer för företagsstöd* utgör sedan i mars ett ramverk för prioritering av företagsstöd (diarienummer RUN/493/2019). Den nya modellen för styrning och prioritering innebär också att regionala utvecklingsnämnden

senast i december fastställer vilka erbjudanden om företagsstöd som ska gälla efterföljande verksamhetsår. Möjlighet att göra korrigeringar och tillägg under innevarande verksamhetsår finns dock.

- *Har anslaget bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin?*

Ja *Beskriv kortfattat, gärna i punktform, hur anslaget har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin*

Nej *Om nej, ange anledningen till det.*

Region Jämtland Härjedalen är i hög grad beroende av anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder för att förverkliga det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet och den europeiska sammanhållningspolitiken. Det råder brist på skattefinansierat offentligt utvecklingskapital och då aktörer i länet haft svårt att attrahera konkurrensutsatta medel har anslag 1:1 de senaste åren aktivt nyttjats för att bygga stödjande strukturer för detta. Anslag 1:1 har även stor betydelse för att kompensera vid brist på övriga finansieringsmöjligheter när företag ska investera i olika typer av åtgärder. Låga fastighetsvärden och andra konkurrensnackdelar gör att den finansiella marknaden inte fungerar optimalt och företagen har stort behov av stöd som kompenserar för detta.

- *Har anslaget bidragit till att nå målen i det regionala strukturfundsprogrammet?*

Ja *Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget har bidragit till att nå målen i det regionala strukturfundsprogrammet.*

Nej *Om nej, ange anledningen till det.*

- Några av målen i den regionala utvecklingsstrategin är att det ska bli fler arbetstillfällen och fler företagare i länet, samt ökade förädlingsvärden och mer försäljning utanför länet för länets företag. Anslag 1:1 bidrar till omställning, innovation och utveckling av såväl nya som befintliga företag och till att skapa sysselsättning. Företagsstödens relevans för företagets utveckling och konkurrenskraft, samt betydelsen för näringslivets utveckling i länet bedöms utifrån samtliga hållbarhetsdimensioner.
- Stödåret 2020 har starkt präglats av coronakrisens negativa effekter på företag. Anslag 1:1 har växlats upp med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden inom två olika ramprojekt och inom dessa projekt har tre nya erbjudanden om företagsstöd tagits fram. Dessa stöd bedöms få stor betydelse för näringslivets omställning till de nya marknadsförutsättningar som råder.
- Den innevarande programperioden för Europeiska regionala utvecklingsfonden löper mot sitt slut. Med anledning av detta har ett aktivt arbete pågått för att få in relevanta ansökningar om förstudier som ska ta fram planeringsunderlag för kommande programperiod och lägga grunden för framtida strategiskt viktiga genomförandeprojekt. 10 förstudier har beviljats stöd. Detta proaktiva arbete förväntas bidra till att målsättningar i den reviderade versionen av regional utvecklingsstrategi uppnås.

- *Har anslaget bidragit till att nå målen i de territoriella samarbetsprogrammen?*

Ja *Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget har bidragit till att nå målen i de territoriella samarbetsprogrammen.*

Nej *Om nej, ange anledningen till det.*

Under 2020 har ingen ansökan inkommit och Region Jämtland Härjedalen har därför inte tagit något beslut om medfinansiering till Interreg-projekt.

- *Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder används i relation till strukturfondsmedel respektive annan finansiering av det regionala tillväxtarbetet, till exempel egna medel.*

Tillgången till eget utvecklingskapital är mycket begränsad både hos Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Därför är Anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder och EU:s struktur- och investeringsfonder avgörande för genomförandet av utvecklingsinsatser. En stor andel av projekt med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Mellersta Norrland, samfinansieras med 1:1-anslag.

Förmågan att söka, attrahera och administrera konkurrensutsatta medel för utvecklingsåtgärder behöver generellt öka i länet. Därför har anslaget riktats till ett antal olika projektinitiativ som ska bygga stödjande strukturer. Dessa projekt har kommit igång med operativ verksamhet under 2020. Två centrala projekt i detta syfte är *Regionalt resurscenter för Horizon* (Ärende ID 20203106) som ägs av Region Jämtland Härjedalen och *Invest in Innovation* (Ärende ID 20202235) som ägs av Peak Region AB.

- *Beskriv kortfattat, gärna i punktform på vilket sätt de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet.*

Den inomregionala fördelningen av företagsstöd påverkas av hur många företag med utvecklings- och tillväxtambition som finns i en kommun. Länets näringsliv präglas av småskalighet och många företag som drivs i enskild näringsverksamhet har inte den typen av verksamhet som kommer ifråga för företagsstöd, exempelvis skogsförvaltning.

Företagsstöden är fördelade på 175 ärenden. Fördelningen av företagsstöd till aktiebolag är procentuellt sett relativt jämn mellan kommuner.

- *Beskriv kortfattat, gärna i punktform på vilket sätt de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av andra medel, till exempel egna medel, inom länet.*

En utveckling av arbetssätt som tar hela länet och de inomregionala skillnaderna i beaktande har påbörjats. Platsernas olika förutsättningar och hur strukturer ser ut har synliggjorts och förvaltningsområdet har från och med 2021 genomfört en organisationsförändring. Syftet är ökad måluppfyllelse och att utveckla nya arbetssätt för att bland annat bättre kunna inomregionala skillnader genom att tillsammans med länets aktörer öka kunskapen om territoriets olika möjligheter och behov samt genom att basera beslut på fakta.

Återrapportering 3 – Samverkan med andra aktörer

Utifrån 5, 8 och 9 §§ lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 5 § förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av hur samverkan med andra aktörer har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om:

- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen respektive andra statliga myndigheter samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länets kommuner samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samråd och gemensam finansiering skett med berörda organisationer och näringsliv i länet.

Kommentar: Avser regeringsbeslut och områden av betydelse för det regionala tillväxtarbetet inklusive det regionala strukturprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen. Med resultat avses resultat specifikt kopplat till samverkan och gemensam finansiering.

3.1 Samverkan med länsstyrelsen

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer som samverkan har skett med länsstyrelsen.

Under 2020 har samverkan med länsstyrelsen handlat om att ta ett nytt grepp på det tidigare Klimatråd i Jämtlands län som breddats till Miljö- och klimatråd i Jämtlands län. Detta har gjorts dels för att insatser för klimat- och miljöarbetet anses vara nära sammanvävda, dels för att få ökad drivkraft i miljöområdet. Miljö- och klimatrådet är en plattform för samarbete och idé- och erfarenhetsutbyte. Det sker mellan aktörer från offentliga organisationer, näringsliv och intresseorganisationer. För att anpassa verksamheten efter dagens utmaningar och behov har klimatrådets styrelse beslutat om tre tillkommande arbetsområden som det kommer att lägga extra fokus på i det fortsatta arbetet: koldioxidbudget, cirkulär ekonomi och biologisk mångfald. En gemensam handlingsplan tillhörandes *Energi- och klimatstrategi 2020-2030 Jämtlands län* processas fram och gemensamma event och ett informationsarrangemang gällande offentliga medel och stöd för klimatåtgärder riktade mot företag i länet har anordnats.

Samverkan med Länsstyrelsen sker även inom ramen för det regionala serviceprogrammet (återrapportering 1.3.2) samt i framtagandet och arbetet med *Regionalt skogsprogram för Jämtlands län 2020–2030*.

Länsstyrelsen har varit en given samverkanspart i processen kring revideringen av regionala utvecklingsstrategin samt i framtagandet av *Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027*. Under året har Länsstyrelsen varit ytterst aktiva i arbetet med dessa processer och har även varit med och tagit fram styrdokumentet med flera tjänstepersoner från olika enheter på Länsstyrelsen.

Samverkan sker också naturligt i löpande arbete där våra uppdrag ligger nära varandra.

- Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen.

Region Jämtland Härjedalen och länsstyrelsen förvaltar tillsammans Miljö- och Klimatråd i Jämtlands län och den gemensamma finansieringen avser att båda går in med resurser i form av tjänster.

Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen är båda finansiärer av projektet *En attraktiv region* som har till mål att öka länets attraktionskraft och invånarantal. Gemensam finansiering med Länsstyrelsen sker även inom ramen för det regionala serviceprogrammet (återrapportering 1.3.2).

- *Ge exempel på resultat som samverkan med länsstyrelsen har medfört eller förväntas medföra. Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.*

Samverkan med Länsstyrelsen och länets aktörer oavsett område är avgörande för den regionala utvecklingen. Samverkan förväntas leda till ökad kunskap om de insatser som krävs, större genomförandekapacitet och bättre måluppfyllnad.

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med andra statliga myndigheter.*

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Statliga myndigheter har deltagit i framtagandet av övergripande styrdokument som RUS och smart specialisering (återrapportering 1.1 samt 1.2.1) och Näringsdepartementet har också bjudit in till dialog i framtagandet av en kommande nationell strategi.

När det gäller infrastrukturfrågor sker samverkan regelbundet med Trafikverket genom planupprättningsuppdraget. Det handlar om en interaktiv dialog i utvecklingen av transportinfrastrukturen i länet där samarbetet är en förutsättning för planering och genomförande av beslutade åtgärder i Länstransportplanen. Samarbetet och dialogen har också en viktig strategisk dimension där regional utveckling och tillväxt står i fokus. Inom detta område genomförs även gemensamma projekt som exempelvis *Strukturanalys Jämtlands län* (återrapportering 1.3.1).

Inom ramen för det regionala serviceprogrammet sker samverkan med Tillväxtverket (återrapportering 1.3.2).

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med andra statliga myndigheter.*

Projektet *Strukturanalys Jämtlands län* är ett samarbetsprojekt mellan Region Jämtland Härjedalen, länets kommuner och länsstyrelsen och med finansiering från Tillväxtverket (även återrapportering 1.3.1). Arbetet påbörjades i början av år 2019 och pågick fram till hösten 2020. Två rapporter har tagits fram som utgör underlag för revideringen av den regionala utvecklingsstrategin, kommande infrastrukturplaner samt primärkommunala översiktsplaner.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med andra statliga myndigheter har medfört eller förväntas medföra.*

En bättre flernivåsamverkan som ger en grund för flöden av kunskap är grundläggande för hållbar regional utveckling ur ett perspektiv där inomregionala skillnader och platsers förutsättningar behöver tas hänsyn till. Samverkan med statliga myndigheter förväntas medföra att de anpassar och formar sina insatser i linje mot mål i den regionala utvecklingsstrategin, regionalpolitisk vilja och inte enbart för att förverkliga nationell politik.

3.3 Samverkan med kommuner

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med kommuner.*

Samverkan med kommunerna är viktig och en förutsättning för det regionala tillväxtarbetet. Tillsammans med länets åtta primärkommuner har Region Jämtland Härjedalen ett forum, Regionens samverkansråd, där politiska företrädare för Region Jämtland Härjedalen och kommunstyrelsernas ordförande från respektive kommun samlas. Vid dessa möten diskuteras och samverkas strategiska och aktuella frågor av gemensamt intresse för hela länet, exempelvis frågor som rör: smart specialisering, regionkontoret i Bryssel, revidering av den regionala utvecklingsstrategin och gemensamma projekt. Strukturanalys Jämtlands län (återrapportering 1.3.1) och revidering av regional utvecklingsstrategi (återrapportering 1.1) är exempel på processer som genomförts tillsammans med primärkommunerna. Regional utvecklingsdirektör sammankallar även länets kommunchefer för att samverka länsgemensamma strategiska frågor.

Utöver detta sammankallar Region Jämtland Härjedalen näringslivschefer/tillväxtchefer i länets kommuner samt Länsstyrelsen till möten då gemensamma utmaningar och satsningar diskuteras. Andra exempel där samverkan sker är inom ramen för det regionala serviceprogrammet (återrapportering 1.3.2), kompetensförsörjning (återrapportering 1.4), samt infrastruktur (återrapportering 1.3.1).

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med kommuner.*

Gemensam finansiering med kommunerna äger rum inom olika projekt som bland annat genomförs inom RUS-prioriteringarna Företagande, innovation, forskning och utveckling samt Infrastruktur och samhällsservice.

Både primärkommunerna och Region Jämtland Härjedalen finansierar en del av det gemensamma regionkontoret i Bryssel, North Sweden European Office, som samlar politiska organisationer från de fyra nordliga länen, akademi och näringsliv. Målet med kontorets verksamhet är att skapa förutsättningar för länets aktörer att framgångsrikt agera på EU-arenan.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med kommuner har medfört eller förväntas medföra.*

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Samverkan med kommunerna och länets aktörer i långsiktigt strategiska frågor är avgörande för den regionala utvecklingen. Kommunerna är de som bäst känner behov och förutsättningar i olika delar av länet och regionalt utvecklingsansvariga ska stötta och driva utvecklingen framåt utifrån identifierade mål och prioriteringar. Det förväntade resultatet av samverkan med kommunerna i de strategiska frågorna är att det ska leda till ökad kunskap om de insatser som krävs, större genomförandekapacitet och bättre måluppfyllnad.

3.4 Samråd med organisationer

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med organisationer.*

Olika organisationer såsom Heimbygda, LEADER, RF-SISU, Stiftelsen Gaaltije som driver sydsamiskt kulturcenter med flera har deltagit i processen kring revideringen av regionala utvecklingsstrategin samt i framtagandet av *Program för smart specialisering*. Under året har olika organisationer varit aktiva som samverkansparter i arbetet med dessa processer.

Med de övriga tre nordliga länen sker en samverkan genom Europaforum Norra Sverige, det gemensamma Stockholmskontoret samt North Sweden European Office inom olika områden som är av gemensam betydelse, exempelvis infrastruktur och sammanhållningspolitik.

Tillsammans med Region Västernorrland utgör Region Jämtland Härjedalen NUTS-II området Mellersta Norrland. Det senaste året har inneburit extra mycket samverkan då förberedelser inför EU:s kommande programperiod pågår. Både utifrån att Nuts-området deltagit med gemensam representant för samråd med nationella myndigheter om nationella program och ett gemensamt arbete med det regionala programmet för ERUF har genomförts. Nationella dialoger med gemensam representant har även ägt rum inom EU:s jordbruks- och landsbygds politik inför planeringen av jordbruksfonden.

Tillsammans med Region Västernorrland har gemensamma dialoger med ESF-rådet i nuvarande programperiod genomförts samt även samverkan kring socioekonomisk analys för Mellersta Norrland inför det nationella programmet för ESF+ samt förberedelser inför framtagandet av regional handlingsplan

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med organisationer.*

Under året har ramprojektet Handelskraft med finansiering från Europeiska sociala fonden startats. I projektet ingår Region Västernorrland, Region Jämtland Härjedalen, Handelskammaren, Arbetsförmedlingen och Företagarna. Syftet är att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för anställda, varslad och permitterad personal.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med organisationer har medfört eller förväntas medföra. Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.*

Samverkan och samråd med organisationer i länet och med andra regioner är av stor vikt för att nå resultat i det regionala utvecklingsarbetet. Det ger handlingskraft och ökad kunskap och samverkan är en förutsättning när de egna resurserna är begränsade.

3.5 Samråd med näringsliv

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med näringsliv.

Region Jämtland Härjedalen sammankallar näringslivsorganisationer i länet för dialog och information och aktuella frågor. Under pandemin har detta samarbete intensifierats och under perioder har veckovisa möten hållits.

Näringslivsorganisationer har varit med i processen kring revideringen av den regionala utvecklingsstrategin samt i framtagandet av program för smart specialisering. Under året har olika näringslivsorganisationer varit aktiva i arbetet med dessa processer. Däremot inte i form av samråd, utan snarare som samverkansparter.

Region Jämtland Härjedalen har även ett samverkansarbete med Handelskammaren kring att arrangera ett Näringslivsparlament. Arrangemanget blev tyvärr inställt i mars 2020 på grund av Covid-19, dock så pågår istället planering för genomförande våren 2021.

Samverkan med näringslivets organisationer när det gäller transportinfrastrukturen sker regelbundet genom regionens transportutvecklingsråd, flygrådet samt regionens styrgrupp i samarbetet med SJ. Samverkan handlar om viktiga utbyten när det gäller till exempel bärighet på vägar BK4-utbyggnaden för tunga transporter, tillgänglighet genom flyget samt utveckling av den kommersiella tågtrafiken till länet.

Region Jämtland Härjedalen driver samverkansarenan Länspartnerskapet som samlar deltagare från ett antal strategiska organisationer. Länspartnerskapet möts två gånger per år inför Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrlands prioriteringsmöten.

- Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med näringsliv.

Vi har inga exempel på gemensam finansiering under 2020.

- Ge exempel på resultat som samverkan med näringsliv har medfört eller förväntas medföra.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Samverkan mellan länets olika aktörer är avgörande för länets utveckling och genom arbetssättet som beskrivs i *Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027* (återrapportering 1.2.1) kommer samverkan att fortsätta att utvecklas i arbetet mot en hållbar regional utveckling.

Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar och 4, 16 och 17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av:

- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser

i det regionala tillväxtarbetet.

- Vilka insatser som har genomförts inom jämställd regional tillväxt, integration och mångfald respektive i genomförandet av den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet under året.
- Vilka resultat dessa insatser har medfört eller förväntas medföra samt hur insatserna har bidragit till att nå de mål som angetts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen.

4.1 Hållbarhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet

Beskriv kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet sammantaget har integrerats i det regionala tillväxtarbetet, i analyser, strategier, program och insatser.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

När det är möjligt tas statistik uppdelat på män, kvinnor och även bakgrund fram för att synliggöra olika behov och möjligheter. Utvecklingsarbete har tidigare år gjorts genom olika insatser och projekt inom klimat, integration och jämställdhet och tjänstepersoner har deltagit i Tillväxtverkets arbete för att utveckla detta vid fördelning av anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder. Under 2019 ökade insikten om att det inte räcker med att enbart göra den typen av insatser för en hållbar utveckling. Behovet av att arbeta mer med hållbarhet som helhet och bli bättre på att ständigt ta hänsyn till de olika hållbarhetsperspektiven i alla insatser ökar.

När det gäller hållbarhetsintegrering har fokus under 2020 varit på att inkludera ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i de styrande dokumenten; i förslaget till den reviderade RUS, i förslaget till Mål och prioriteringar för den regionala tillväxtpolitiken och i Program för smart specialisering. I arbetet tillsammans med Region Västernorrland för att ta fram förslag till program för ERUF har dialoger om hur hållbarhet ska inkluderas förts. Region Jämtland Härjedalen har även inkluderat ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i organisationens styrmodell.

När ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet finns inkluderade i de styrande dokumenten finns en bra grund att stå på och nästa steg i förbättringsarbetet är att hitta arbetssätt för genomförandet. Detta kommer att utvecklas de närmsta åren inom ramen för projektet *Vägar till hållbar utveckling* som Tillväxtverket utlyst och som alla regioner deltar i. Under hösten 2019 och våren 2020 genomfördes den behovsinventering som krävdes för deltagande i projektet samt upprättandet av en ansökan. Region Jämtland Härjedalens projekt innehåller följande insatsområden:

- Att tillsammans med aktörer i länet kartlägga nuläge och utveckla en modell för uppföljning och lärande där hållbarhetsperspektiven utgör grunden. Hållbarhet som helhet innebär även att inkludera det samiska och ta hänsyn till territoriella olikheter och förutsättningar.
- Att tillsammans med berörda aktörer i länet utveckla arbetssätt för att hantera de målkonflikter som synliggörs när hållbarhetsperspektiv som helhet lyfts. Fortsatt arbete kommer bland annat att äga rum i genomförandet av program för smart specialisering.

- Tillsammans med Tillväxtverket och övriga regioner ska olika insatser genomföras med syftet att de regionala tillväxtmedlen blir effektiva verktyg för omställning.
- Erfarenhetsutbyte och lärande mellan regioner och myndigheter för både förtroendevalda och tjänstepersoner.

Under hösten 2020 har ett arbetet startats upp inom samtliga insatsområden, men det som handlar om erfarenhetsutbyte går långsammare än planerat på grund av pågående pandemi.

Processen vad gäller behovsinventering och ansökan till projektet var otydlig från Tillväxtverkets sida. Tillväxtverkets plan för uppdraget togs fram parallellt med regionernas behovsinventeringar under hösten 2019 vilket fick till följd att information ändrades längs vägen och att underlag som efterfrågades från start inte nödvändigtvis hade behövts tas fram. Önskvärt hade varit att Tillväxtverket genomfört inledande dialoger med regionerna om behov och därefter komma med tydlig information om exempelvis krav på innehåll i behovsinventering, ansökan och projektplan för att regioner på bästa sätt ska kunna planera arbetet, arbeta effektivt och även känna till förutsättningarna innan start. När förutsättningarna ändras längs vägen styrs innehållet i det regionala utvecklingsarbetet av Tillväxtverket istället för av regionalt utvecklingsansvariga. Den statliga utformningen och genomförandet vid denna typ av satsningar behöver därför ses över. Tillväxtverket är viktiga för kunskapshöjning, för att samordna lärandet, ett viktigt stöd och en underlättare.

4.2 Jämställd regional tillväxt

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med jämställd regional tillväxt har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Arbetet med jämställd regional tillväxt är något som har bedrivits i projektform och som fortsätter i det dagliga arbetet. Inom ramen för projektet togs en kort webutbildningsfilm om jämställdhet och intersektionella perspektiv för medarbetare fram. Denna webutbildning ska alla medarbetare årligen genomföra för att hålla kunskapen levande och bli påmind om att inkludera de olika perspektiv i de insatser som genomförs. Arbetet för jämställd regional tillväxt behöver däremot fortsätta att utvecklas vilket görs inom ramen för projektet *Vägar till hållbar utveckling* (återrapportering 4.1).

Under 2020 har inga särskilda insatser utöver det som beskrivits i 4.1 genomförts men dessa listas nedan.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Integrerat ekonomisk, social	Alla mål i RUS	När hållbarhetsperspektiven är	Hållbar omställning och

och miljömässig hållbarhet i styrande dokument		inkluderade i styrdokumentet finns en bra grund för det fortsatta arbetet	utveckling
Projektet Vägar till hållbar utveckling ÄrendelD Nyys: 20224918	Alla mål i RUS	Förväntat resultat är att projektet ska leda till nya arbetssätt och strukturer som inkluderar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet	Hållbar omställning och utveckling

4.3 Integration och mångfald

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med integration och mångfald har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Tidigare år har det arbete som genomförts tillsammans med Länsstyrelsen, länets kommuner och andra aktörer inom flyktingmottagande beskrivits. Då flyktingmottagandet under 2020 har varit lågt har deltagande i detta område inte prioriterats under året. För regionalt utvecklingsansvariga är en viktig roll för integration och mångfald bland annat det arbete som under året genomförts inom ramen för kompetensförsörjning (återrapportering 1.4) och att statistik synliggör bakgrund när det är möjligt. Utöver detta kommer arbetet med integration och mångfald fortsätta att utvecklas inom ramen för projektet *Vägar till hållbar utveckling* (återrapportering 4.1).

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat</i>
Samma som återrapportering 4.2			

4.4 Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet

- *Beskriv hur genomförandet av den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Utöver det som rapporterats under 4.1 Hållbarhetsintegrering och det arbete som genomförs inom ramen för Miljö- och klimatråd (återrapportering 3.1) har Region Jämtland Härjedalen under lång tid arbetat målmedvetet med att integrera miljö- och energifrågorna i det dagliga arbetet vilket finns inkluderat i *Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet*. Det regionala energikontoret har arbetat med omfattande informationsinsatser samt konkreta projekt kring energieffektivisering och införande av ny teknik. Genom att olika projekt medverkat till energieffektivisering och rådgivning har länets företag bidragit i omställningsarbete mot målet en fossilfri region2030 och företagets konkurrenskraft har stärkts. Exempel på projekt för att genomföra handlingsplanen är *Stolpe in för stad och land Mellersta Norrland* som verkar för att regionala företag och organisationer bättre ska kunna ta tillvara de affärsmöjligheter och konkurrensfördelar som kan uppstå i elektrifieringens spår. Ett annat är projektet *Förnybart i tanken* med syftet att stärka klimatarbetet i länet genom att bidra till ökad efterfrågan på förnybara och hållbara drivmedel och därigenom skapa en marknad. Detta ska bidra till minskade koldioxidutsläpp och genomförande av länets klimatstrategi samt öka det regionala näringslivets konkurrenskraft, för att dessa bättre kan möta allt mer långtgående hållbarhetskrav från kunder.

Under den rådande Coronapandemin har den uppsökande verksamheten som är en stor och viktig del av det arbete som utförs inom området varit tvungen att anpassas till allt mer digitala arbetsformer. Detta är en utmaning samtidigt som det möjliggör för fler att delta när det istället annordnas digitala events och seminarier.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till målsättningarna i den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet samt till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Stolpe in för stad och land Ärende-ID NYPS: 00205135	Prioritering RUS - Resurssnålare och effektivare	Snabb utbyggnad av laddinfrastruktur	Kompetenshöjande utbildning för bilhandlare

	Målområde ERUF: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer		Minskade utsläpp av växthusgaser
Nätverk för energieffektivisering	Prioritering RUS - Resurssnålare och effektivare	Fler företag har gjort energiinvesteringar, vilket påtagligt skyndat på takten för energieffektivisering.	Minskade utsläpp av växthusgaser
Förnybart i tanken Ärende-ID NYP5: 20202240	Prioritering RUS - Resurssnålare och effektivare Målområde ERUF: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer	Ökar det regionala näringslivets konkurrenskraft, så dessa bättre kan möta allt mer långtgående hållbarhetskrav från kunder.	Minskade co2 utsläpp

Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7, 9, 16 och 17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Vilka analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts.
- Vilka av dessa analyser, uppföljningar och utvärderingar som helt eller delvis har finansierats med anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt.
- Hur erfarenheter och kunskap från analyser, uppföljningar och utvärderingar har tagits till vara.

Utifrån 16 § om uppföljning, utvärdering och redovisning, ska den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet:

- Följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i länet. I detta arbete ska den uppföljning och utvärdering som gjorts av Europeiska struktur- och investeringsfonderna tas till vara om den har betydelse för länet. Arbetet med analyser, uppföljning och utvärdering ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt.
- Uppföljningen och utvärderingen ska göras utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Statistik ska redovisas med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

5.1 Genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar

- *Beskriv kortfattat hur arbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

I rådande situation med covid-19 och pandemi har en utmaning varit att omstrukturera och omprioritera arbetet. Vi har under året prioriterat att följa den påverkan som pandemin får för länet och samverka med andra regioner har varit ett verktyg i arbetet kring analyser, uppföljningar och utvärderingar. Vi är en region med begränsade resurser och med tanke på att prioriteringen varit att följa den situation som covid-19 har inneburit för länet, har vissa planerade uppföljningar och analyser flyttats till 2021.

- *Finns det en plan eller strategi för arbetet med analys, uppföljning och utvärdering för regionen?*

Framtagandet av ett ramverk för arbetet med analys, uppföljning och utvärdering är ett utvecklingsarbete som har påbörjats tidigare år men som har pausats under 2020.

I projektet *Vägar till hållbar regional utveckling* har arbetet med att ta fram en nulägesbild kring vilka utmaningar och förutsättningar olika megatrender skapar för länet utifrån de olika hållbarhetsperspektiven påbörjats. Den ska sedan följas regelbundet och vara grund för de insatser som genomförs inom det regionala tillväxtarbetet och därmed även för uppföljningen. Ett ramverk för uppföljning har påbörjats tillsammans med de nordliga länen där bland annat en effektlogik tagits fram. Detta tillsammans med lärdomar från tidigare uppföljningar av den nuvarande regionala utvecklingsstrategin kommer att utgöra grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet som har pausats under året.

- *Lista de analyser, uppföljningar och utvärderingar som genomförts under året kopplat till regionens regionala tillväxtarbete.*

Typ av aktivitet (analys, uppföljning eller utvärdering)	Helt eller delvis finansierat av anslag 1:1 – Ja/Nej	Hur har erfarenheter och kunskap tagits till vara?
Namn		
Socioekonomisk <u>analys</u> – Mellersta Norrland	Nej	Ja, såväl politiker som tjänstemän/tjänstevinnor har läst och tagit till sig informationen. Den kommer att följas upp.
Slut <u>uppföljning</u> av Regionala strategin för Ökad inflyttning och förbättrad integration 2015-2020	Nej	Politiker har tagit ställning till om strategin han uppnått sina mål.
Slut <u>uppföljning</u> av Jämtlands läns ungdomsstrategi 2014-2020	Nej	Politiker har tagit ställning till om strategin han uppnått sina mål.
Veckovisa <u>uppföljningar</u> av arbetsmarknadsstatistik under Coronatiden	Nej	Uppföljningen har varit värdefull under stabsläge bland annat för underlag till eventuella beslut. Används för att sprida information om aktuell situation.
Rapporter (<u>uppföljningar</u>) om hur företagen påverkats under Covid-19	Nej	Flertal statistiska analyser av enkätsvaren har sammanställts och spridits runt om i Mellersta Norrland. Bland annat för förståelse för vilka insatser som företagen använder sig av samt kan behöva.
Strukturanalys Bergs kommun	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Besöksnäringens roll för regional utveckling	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
SamRus – Hur kan vi utveckla utan att förstöra?	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Utan rötter växer ingenting	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
RUS i Näringslivet	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Framtidens position	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
KKN <3 RUS	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
5 st Lokala utvecklingsanalyser, Krokoms kommun	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
KRUS – Kulturens betydelse för regional utveckling	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Stärkt utvecklingsanalys Ragunda	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Stärkt utvecklingsanalys Strömsund	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Stärkt kapacitet för regional utveckling	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin

Kompetensförsörjning och regional utveckling i gröna näringar	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Långsiktigt hållbar destinationsutveckling	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Framtidens bioekonomi och livsmedelsproduktion i Jämtland Härjedalen	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Hållbar tillväxt	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin
Strukturbilder för Jämtlands län	Ja	Kunskapsunderlag till revideringen av Regionala utvecklingsstrategin

Återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030

- *Beskriv kortfattat hur arbetet inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret bidrar till Agenda 2030?*

De insatser som görs inom det regionala utvecklingsansvaret bidrar på olika sätt till de globala målen, exempelvis i det arbete och de projekt som redovisas i återrapportering 4.4 för att förverkliga handlingsplanen för klimat och miljö. Regionala utvecklingsnämnden och verksamheten arbetar även hårt för att nationell nivå ska förstå behovet av att förbättra möjligheterna till hållbart resande och transporter via järnväg för att möjliggöra minskat resande inom länet samt utbyggnaden av bredband för ökade möjligheter att bo och verka i hela länet.

På regeringens hemsida står det: ”Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. Förutsättningarna för att nå målet varierar över landet. Därför ska den regionala utvecklingspolitiken möta och ta tillvara potentialen i dessa olika förutsättningar. Politiken ska främja en hållbar ekonomisk, social och miljömässig regional utveckling där de tre dimensionerna är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra.” Att hållbarhetsdimensionerna är integrerade och ömsesidigt beroende innebär att Agenda 2030 i det regionala utvecklingsansvaret behöver vara ett verktyg för att kunna fokusera på hållbarhet som helhet. Som regionalt utvecklingsansvarig är det viktigt att kunna föregå med gott exempel i kontakterna med externa aktörer och att ständigt ta i beaktande hur insatser påverkar hållbar utveckling. Som beskrivits i återrapportering 4.1 pågår ett utvecklingsarbete inom ramen för projektet *Vägar till hållbar* utveckling för att hitta arbetssätt för detta istället för att arbeta med utpekade mål i Agenda2030. Exempelvis kan fokus inte enbart vara på exempelvis mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur och mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Då målen är odelbara och påverkar varandra kan arbetet mot dessa mål inte ske på bekostnad av mål som exempelvis 5 Jämställdhet, 3 God hälsa och välbefinnande samt 13 Bekämpa klimatförändringar om den regionala tillväxtpolitikens mål ska uppnås.

Region Jämtland Härjedalen bidrar till Agenda 2030 på flera olika sätt i olika uppdrag exempelvis:

- Mål 3 god hälsa och välbefinnande genom att bedriva hälso- och sjukvård och arbeta för en bättre folkhälsa och att ständigt utveckla denna verksamhet.

- Mål 4 God utbildning genom att arbeta med det livslånga lärandet genom folkbildning och folkhögskoleverksamhet.
- Mål 11 Hållbara städer och samhällen i arbetet med att driva och ständigt utveckla kollektivtrafik och kulturverksamhet.

Det viktiga för att uppnå hållbar utveckling är däremot att inte nöja sig med att säga att verksamheten bidrar till vissa utpekade mål.

Det är även viktigt för att tillsammans med länets aktörer utifrån de olika roller, uppdrag och intressen aktörer har, att gemensamt kunna arbeta för en hållbar utveckling och den reviderade regionala utvecklingsstrategin. Detta är ett utvecklingsarbete i organisationen och Region Jämtland Härjedalen deltar i även i projektet *Glokala Sverige* för att lära av hur andra regioner och kommuner arbetar. Projektet *Glokala Sverige* drivs i ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 - 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>	Resultat i form av effekter på kort och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i>
Projektet Vägar till hållbar utveckling (Se åiterrapport 4.2)			
Deltagande i <i>Glokala Sverige</i>	Alla mål i RUS	Erfarenhetsutbyte och inspiration	Att insatser och beslut bidrar till omställning och hållbar utveckling i hela länet

7 Övriga medskick ni vill göra angående det regionala tillväxtarbetet 2020.

Pilotlän: Saepmie i det regionala utvecklingsarbetet

Saepmies geografi omfattar en stor del av Jämtlands län som därför är samiskt förvaltningsområde. I slutet av 2019 lanserades OECD:s utvärdering *Linking the Indigenous Sami People with Regional Development in Sweden*. Region Jämtland Härjedalen ser tydliga glapp när det kommer till att inkludera sydsamiska förutsättningar i det regionala tillväxtarbetet och skulle vilja ha hjälp av nationell nivå i utvecklandet av arbetet. Vi skulle vilja bli pilotlän för att integrera urfolk i det regionala tillväxtarbetet. Det känns särskilt relevant kopplat till nationell nivåns ökade fokus på hållbarhet och inomregionala skillnader.